

**Національна академія наук України
Головна астрономічна обсерваторія**

**ПРОТОКОЛ засідання Вченої ради ГАО
30.08.2018 р. № 12
м. Київ**

Учену раду ГАО НАН України в складі 26 чоловік затверджено Постановою Бюро Відділення фізики і астрономії НАН України від 4 липня 2017 р. (протокол № 5).

ПРИСУТНІ:

14 членів Ученої ради – акад. НАН України **Я.С. Яцків** (голова Вченої ради), к.ф.-м.н. **С.Г. Кравчук** (заступник голови Вченої ради), к.ф.-м.н. **Л.М.Свачій** (учений секретар Ученої ради), акад. НАН України **Ю.І. Ізотов**, д.ф.-м.н. **Я.В.Павленко**, д.ф.-м.н. **Ю.І. Федоров**, д.ф.-м.н. **Ж.М. Длугач**, д.ф.-м.н. **Г.П.Міліневський**, к.ф.-м.н. **Б.О. Шахов**, к.ф.-м.н. **А.А. Василенко**, к.ф.-м.н. **В.К. Тарадій**, к.ф.-м.н. **П.Ф. Лазоренко**, к.ф.-м.н. **В.Л. Ольшевський**, к.ф.-м.н. **О.А. Велесь**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Розгляд теми докторської дисертації старшого наукового співробітника відділу фізики субзоряних та планетних систем ГАО НАН України к.ф.-м.н. **О.В. Іванової** «Фізичні та динамічні властивості активних малих тіл Сонячної системи» (наук. консультант: д.ф.-м.н. **В.К. Розенбуш**).

2. Розгляд рукопису науково-популярної праці як подання від ГАО НАН України до Відділення фізики і астрономії НАН України в рамках проекту «Наука для всіх» (доповідає керівник лабораторії **МІЗОН-А І.П. Крячко**).

3. Розгляд рукопису чергового випуску «Астрономічного календаря» [на 2019 р.] (доповідає головний редактор «Астрономічного календаря» д.ф.-м.н. **А.П. Відьмаченко**).

4. Розгляд рукопису чергового випуску наукового журналу «Advances in astronomy and space physics» (доповідає головний редактор журналу акад. НАН України **Ю.І. Ізотов**).

5. Розгляд запиту колективу молодих учених ГАО НАН України для подання на конкурс на здобуття грантів НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих учених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.

6. Короткі звіти про закордонні відрядження співробітників ГАО НАН України **М.О. Соболенко** та **Ю.Ю. Юхимчук**.

7. Різне.

-----

1. СЛУХАЛИ: Розгляд теми докторської дисертації старшого наукового співробітника відділу фізики субзоряних та планетних систем ГАО НАН України, к.ф.-м.н. О.В. Іванової «Фізичні та динамічні властивості активних малих тіл Сонячної системи» (наук. консультант: д.ф.-м.н. В.К. Розенбуш).

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово завідувачеві відділу фізики субзоряних та планетних систем ГАО НАН України, д.ф.-м.н. Я.В. Павленкові.

Я.В. Павленко докладно розповів про тематику наукових досліджень кандидата фізико-математичних наук О.В. Іванової, зокрема про ті наукові здобутки, що стануть основою її дисертації на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. Доповідач сформулював назву дисертаційної роботи О.В. Іванової: «Фізичні та динамічні властивості активних малих тіл Сонячної системи», додавши що науковим консультантом буде д.ф.-м.н. В.К. Розенбуш.

Після виступу Я.В. Павленка присутні приступили до обговорення порушеного питання. Зокрема, акад. НАН України **Я.С. Яцків** зауважив, що тему кандидатської роботи було б добре звузити.

УХВАЛИЛИ: Затвердити назву дисертації старшого наукового співробітника відділу фізики субзоряних та планетних систем ГАО НАН України, кандидата фізико-математичних наук О.В. Іванової на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук: «*Фізичні та динамічні властивості активних малих тіл Сонячної системи*» (науковий консультант – доктор фізико-математичних наук В.К. Розенбуш).

2. СЛУХАЛИ: Доповідь керівника лабораторії МІЗОН-А І.П. Крячка про підготовку рукопису науково-популярної книжки «Основи астрономії для всіх» (перша частина: «Самовчитель з основ астрономії», автори – Валентина Боровик та Іван Крячко; друга частина (переклад): «Основи астрономії в загальнодоступному вигляді», автор — Каміль Фламмаріон).

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України Я.С. Яцків надав слово вченому секретареві ГАО НАН України Л.М. Свачій.

Л.М. Свачій нагадала присутнім про лист ВФА НАН України №59/36 від 15.05.2018 р., у якому зокрема зазначено, що наукові установи НАН України можуть подавати (до 1.09.2018 р.) на розгляд ВФА рукописи науково-популярних книжок в рамках проекту «Наука для всіх». Разом з рукописом потрібно надати рекомендацію Вченої ради установи та рецензії. Доповідачка зазначила, що співробітник ГАО НАН України І.П. Крячко підготував рукопис в рамках названого проекту.

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово керівникові лабораторії МІЗОН-А І.П. Крячкові.

І.П. Крячко докладно розповів про рукопис науково-популярної книжки «Основи астрономії для всіх» (перша частина: «Самовчитель з основ астрономії», автори – Валентина Боровик та Іван Крячко; друга частина

(переклад): «Основи астрономії в загальнодоступному вигляді», автор — Каміль Фламмаріон).

Виступивши, І.П. Крячко відповів на запитання (**Ж.М. Длугач** та ін.), після чого присутні приступили до обговорення доповіді (акад. НАН України **Я.С. Яцків** та ін.).

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування («за» — 14; «проти» — 0, «утримались» — 0) рекомендувати до друку рукопис науково-популярної книжки «*Основи астрономії для всіх*» (перша частина: «Самовчитель з основ астрономії», автори — Валентина Боровик та Іван Крячко; друга частина (переклад): «Основи астрономії в загальнодоступному вигляді», автор — Каміль Фламмаріон) в рамках проекту НВР НАН України «Наука для всіх».

3. СЛУХАЛИ: Доповідь д.ф.-м.н. А.П. Відьмаченка — головного редактора щорічника «Астрономічний календар» (науково-популярне видання довідкового характеру) — про підготовку матеріалів до 65-го випуску «Астрономічного календаря» (на 2019 р.).

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово головному редакторові щорічника «Астрономічний календар» д.ф.-м.н. А.П. Відьмаченкові.

А.П. Відьмаченко докладно розповів про рукопис 65-го випуску науково-популярного видання «Астрономічний календар», після чого відповів на запитання присутніх.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування («за» — 14; «проти» — 0, «утримались» — 0) рекомендувати до друку рукопис 65-го випуску науково-популярного щорічника «Астрономічний календар» (на 2019 р.).

4. СЛУХАЛИ: Доповідь акад. НАН України Ю.І. Ізотова — головного редактора наукового журналу «Advances in astronomy and space physics» — про підготовку рукопису для чергового випуску цього часопису.

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово головному редакторові журналу «Advances in astronomy and space physics» акад. НАН України Ю.І. Ізотову.

Акад. НАН України **Ю.І. Ізотов** докладно розповів про підготовку матеріалів для чергового випуску (volume 8, issue 1, 2018) наукового часопису «Advances in astronomy and space physics» (п'ять статей, що отримали схвалення рецензентів), після чого відповів на запитання присутніх.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування («за» — 14; «проти» — 0, «утримались» — 0) рекомендувати до друку рукопис чергового випуску (volume 8, issue 1, 2018) наукового часопису «Advances in astronomy and space physics».

5. СЛУХАЛИ: Розгляд запиту колективу молодих учених ГАО НАН України для подання на конкурс на здобуття грантів НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих учених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.

Голова Вченої ради академік НАН України **Я.С. Яцків** надав слово вченому секретареві Обсерваторії Л.М. Свачій.

Л.М. Свачій докладно проінформувала присутніх про розпорядження Президії НАН України № 360 від 04.07.2018 р. «Про організацію конкурсу на здобуття грантів НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих учених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки», зокрема про умови проведення названого конкурсу та вимоги щодо оформлення запитів. Далі доповідачка зазначила, що колектив молодих учених ГАО НАН України (його керівник – к.ф.-м.н. Ю.В. Бабик) підготував запит на конкурс і що надано всі документи, потрібні для участі в конкурсі.

Голова Вченої ради академік НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к.ф.-м.н. А.А. Василенкові.

А.А. Василенко розповів про запит на грант для проведення роботи «Вплив активних ядер галактик на міжгалактичне та міжкластерне середовище» (Ю.В. Бабик (керівник), А.А. Елійв, А.А. Василенко, О.О. Торбанюк), котру заплановано здійснювати з 1 жовтня 2018 р. до 30 вересня 2020 р. Доповідач докладно проінформував, яку частину роботи планує виконувати кожен з учасників проекту.

Після цих виступів присутні приступили до обговорення.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування («за» — 14; «проти» — 0, «утримались» — 0) рекомендувати запит для проведення роботи *«Вплив активних ядер галактик на міжгалактичне та міжкластерне середовище»* (Ю.В. Бабик (керівник), А.А. Елійв, А.А. Василенко, О.О. Торбанюк) для участі в конкурсі на здобуття грантів НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих учених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.

6. СЛУХАЛИ: Короткі звіти про закордонні відрядження співробітників ГАО НАН України М.О. Соболенко та Ю.Ю. Юхимчук.

Академік НАН України **Я.С. Яцків** надав слово М.О. Соболенко.

М.О. Соболенко розповіла про своє відрядження до м. Гайдельберг (Німеччина), де взяла участь у науковій конференції «Star Clusters around the Milky Way and in the Local Group (Observations, Dynamics, Modelling, Supercomputing)». Відрядження тривало впродовж 10–18.08.2018 р.; М.О.Соболенко виступила на конференції з усною доповіддю.

Академік НАН України **Я.С. Яцків** надав слово Ю.Ю. Юхимчук.

Ю.Ю. Юхимчук розповіла про своє відрядження до м. Лілль (Франція), де виконала низку робіт з французькими колегами в Університеті наук і технологій м. Лілль. Відрядження тривало впродовж 03–16.12.2017 р.

УХВАЛИЛИ: Інформацію про закордонні відрядження співробітників ГАО НАН України М.О. Соболенко та Ю.Ю. Юхимчук взяти до відома.

7.

а) СЛУХАЛИ: Про доцільність активізувати діяльність ТОВ «Астрогеодин».

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** нагадав присутнім, що ГАО НАН України є співзасновником ТОВ «Астрогеодин», в якому їй належить 61%. Доповідач наголосив, що було б добре активізувати діяльність ТОВ «Астрогеодин», зокрема залучити його до популяризації астрономії, організувати виробництво й продаж сувенірів на астрономічну тематику тощо.

УХВАЛИЛИ: Інформацію про шляхи активізації діяльності ТОВ «Астрогеодин» взяти до відома.

б) СЛУХАЛИ: Про внесення нових НДР до тематичного плану наукових досліджень ГАО НАН України; про зміну назви й терміну виконання НДР за договором з НЦУВКЗ.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував присутніх про потребу внести до тематичного плану наукових досліджень ГАО НАН України такі НДР: 1) прикладна НДР «Тестування та впровадження програмно-математичного забезпечення вимірювань параметрів руху космічних апаратів і малих небесних тіл для завдань контролю космічного простору та навколосемної астрономії» (науковий керівник: акад. НАН України Я.С. Яцків; термін виконання: серпень–грудень 2018 р.), котра входить до програми науково-технічних проектів наукових установ НАН України 2018 року; 2) прикладна НДР «Створення високоточної багатопозиційної фазової системи "Вега-V" для визначення траєкторій навколосемних високодинамічних об'єктів (БФСТВ)» (науковий керівник: к. ф.-м. наук М.М. Медведський; термін виконання: серпень–грудень 2018 р.); 3) фундаментальна НДР «Вивчення фізичних характеристик небесних об'єктів на різних масштабах Всесвіту за результатами спостережень та моделювання» (науковий керівник: к. ф.-м. наук А.В. Сухоруков; термін виконання: вересень 2018 р. – грудень 2019 р.), котра входить до Цільової програми наукових досліджень Відділення фізики і астрономії НАН України «Вивчення фундаментальних фізичних і астрономічних процесів та перспективи їхнього практичного застосування».

Після цього доповідач зазначив, що у тематичному плані наукових досліджень ГАО НАН України слід змінити назву й терміни виконання НДР, котру Обсерваторія виконує за договором з НЦУВКЗ. Нова назва цієї НДР: «Аналіз ГНСС-спостережень станцій СКНЗУ з метою їх високоточної геодезичної прив'язки та включення до Європейської ГНСС-мережі EUREF Permanent Network» (науковий керівник: к. ф.-м. наук О.О. Хода; термін виконання: червень–грудень 2018 р.).

УХВАЛИЛИ: Внести до тематичного плану наукових досліджень ГАО НАН України інформацію про такі науково-дослідні роботи:

1) прикладну НДР «Тестування та впровадження програмно-математичного забезпечення вимірювань параметрів руху космічних апаратів і малих небесних тіл для завдань контролю космічного простору та навколоремної астрономії» (науковий керівник: акад. НАН України Я.С. Яцків; термін виконання: серпень–грудень 2018 р.), котра входить до програми науково-технічних проектів наукових установ НАН України 2018 року;

2) прикладну НДР «Створення високоточної багатопозиційної фазової системи "Вега-V" для визначення траєкторій навколоремних високодинамічних об'єктів (БФСТВ)» (науковий керівник: к. ф.-м. наук М.М. Медведський; термін виконання: серпень–грудень 2018 р.);

3) фундаментальну НДР «Вивчення фізичних характеристик небесних об'єктів на різних масштабах Всесвіту за результатами спостережень та моделювання» (науковий керівник: к. ф.-м. наук А.В. Сухоруков; термін виконання: вересень 2018 р. – грудень 2019 р.), котра входить до Цільової програми наукових досліджень Відділення фізики і астрономії НАН України «Вивчення фундаментальних фізичних і астрономічних процесів та перспективи їхнього практичного застосування»;

4) прикладну НДР «Аналіз ГНСС-спостережень станцій СКНЗУ з метою їх високоточної геодезичної прив'язки та включення до Європейської ГНСС-мережі EUREF Permanent Network» (науковий керівник: к. ф.-м. наук О.О. Хода; термін виконання: червень–грудень 2018 р.), котра виконується за договором з НЦУВКЗ.

Голова Вченої ради ГАО НАН України _____ акад. НАН України Я.С. Яцків,

учений секретар Ученої ради ГАО НАН України _____ Л.М. Свачій.